Sång uppå den, till högstsalig hans maj:ts konung Gustaf III:s dyra åminnel...

Rosenheim, Wilhelm Fredrik Joachim von,

1700-1829 81 Ca Gust. III Br.

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

ROSENHEIM, N. von,

Vitt. Sv. Ven. Kgl. Bu. Gust. III
0
1700-1829
1792

Sång

Uppå den,

Till

Högstsalig Hans Maj:ts

Konung GUSTAF III:s

Dyra Åminnelse,

Påbudne

Allmänna Klago-Dag

Den 6 Junii 1792.

. . . Swea skall et ewigt witne bära,
At högre föremål för Rikets magt och ära
Ej någon Konung hyst —

Tåget öfwer Bält, Tolfte Sången.

FALUN,
Tryckt hos Pehr Ol. Axmar, 1792.

Bestört . . af suckar qwäfd . . af qwal til marken tryckt;
Då, til min Konungs graf, jag sorgsna ögat wänder,
Mitt hjerta, än en suck, åt wreda Himlen sänder,
Som, genom Swenske Mån, från GUSTAF lifwet ryckt.
Min Gud! hwad åskeslag — En Prints, som allmänt wördas,
Knapt Spirans fordna glants med Snillets höghet nätt:
Hwad blir Hans slut? Hans lön? Hans oförtjenta lott . . ?
At swekfullt söfwas in, för at förrädiskt mördas.

Ja, wi wår GUSTAF mist — Men Hjeltens rädighet,
Som Swerges åra gjordt, Hans Storwerck skal förswara.
Än mer, om man förstår, at skyldigt rättwis wara,
Hwad ämne til beröm . . ? All Hans Wältalighet,
Hans ömma Umgångs-sätt, Hans Munterhet, Hans Minne,
Hans Insigt, Hans Förtjenst i Smak och Witterhet,
Hans Mod, wårt hela stöd mot Aggets bitterhet,
Och just Hans enda fel, Hans altför milda Sinne:

Han, Tidehwarfwets Drott och Fosterjordens Far,
Beredd, från unga år, på spetsen af Sin fara,
Til wedermödors trotts, at Thronens helgd förwara;
Han, som så makalös i Statsklokheten war;
Han som så oförskräckt Sjelf ryckte oß ur nöden,
Och, fast Han länge såg hwad Honom förestod,
Dock wille, för Sit Folck, hwad sällsynt ädelmod!
Lik Cäsar, hälldre dö, än nånsin frukta döden:

Just

Just Han, Han mördades, at mera saknad bli —
O! du, som kånslor har .. Se Honom sårad, skuten,
Se denna Milde Prints, Stor in i dödsminuten,
I fallet trottsande Få-wåldets raseri;
Se GUSTAF, i Sit blod, Sin smårta tåligt lida
Och, med sin skilda håg från Håmdens enwålds-lag,
Nögd öfwerlåmna sig åt Himlens wålbehag,
Wid ewighetens gråns at Sin förwandling bida.

Gråt, Swea! ... Din Förlust nog ömt ej teknas kan.
We oss, som utan Kung ej nånsin lefwa welat,
At wår låttsinnighet den Fursten förfördelat,
Som önskad, ålkad, lydd, mißtroddes, — och förswann.
Ej Eftertidens folck oss nog kan förewita
At man en Prints förrådt, åt den man Magten gaf:
Hwad uppror! hwad fördårf! bör Kungen wara slaf,
At Någras öfwermod må Riket sönderslita?

En Prints, af Himlen sånd, at oss från split förmå;
Han, som i Fredens famn, Sin första Lager skurit
Och för wårt Sjelfbestånd den kårlek åfwen burit,
At dödar och försåt i Kriget genomgå.
Hwad öde! En Monark, som lifwat sålla Lagar,
Månn, för Sit trogna Folck, Han fylleſt lefwa feck?
Nej. Illskan oförtånkt så djupt i lågbet geck,
At midt på Årans höjd förkårta GUSTAFS dagar.

O, hwilket nidings-werck! Och hwilken öppen skam,
At ej för Werldens dom och Splitets följder fasa! ..
Hur länge, til wårt straff, skall Styre-sjukan rasa
Mot wår Wålgjörares, mot GUSTAF WASAS Stam? —
Ack wilda oförnuft, at Throners Nått förråda!
Fördömda öfwerdåd, på swekets mörka stig,
At sålla Folckens wål och fråckt förstena sig,
At wålla Likars blygd och hela Rikens wåda!

Man

Man talar ej til Er, förtjente Riddersmän,
Som räddat Wapnens frägd, som Göthers trohet lifwen
Och, genom Snillets werk, ny glants, nytt wärde gifwen
Åt Swerges första Ständ, som känns på Er igen;
I som, af ädel harm mot den förstörings-läran,
Hwars nit mot Printsars magt upplöser Samfundsband,
Så wärdigt helgen Er åt Edre Fäders land,
Åt widden af Er plikt, åt Konungen — och Åran.

Jag blott tilltalar Er, I lömske Ädlingar,
Som nedrigt mißbruk gjordt af Snillets wundna heder
Och, in på Årans wäg, där GUSTAF upphöjt Eder,
Så fegt omskapat Er til usle nidingar;
Du tygellösa swärm, Du ömkanswärda skara,
Som, glömsk af Bördens plikt och Dygdens werksamhet,
Så blindt försoffades i din otacksamhet
Mot Bröder, Folk och Kung, at låg och trolös wara.

Som Swensk, som redlig Swensk, då fri från wåld och agg,
Jag hedrar Er, I Män, som hedren Edra Anor;
I, som för Åran stridt, i skygd af GUSTAFS Fanor
Och inwigt med Ert blod Hans **Tappre Broders** Flagg;
I, hwilkas fasta dygd bör jemna Olikheten
Emellan Swenske Män, til wärn för Kung och Folck;
I, hwilkas Redlighet skall bli den bästa tolck
Af Edra Bragders pris, som når Odödligheten.

Då, säger jag, för Er, man all den aktning bär,
Som ej af Titlar winns, af Stjernor eller Tjenster:
Den aktning, som en hwar åt werkliga Förtjenster,
Men ej åt ärfda Namn, — för ewigt skyldig är.
Bör någon lasta då den afsky, jag bewisat
För de Wanbördingar, som fårat Adelns fråod,
Och fängslat GUSTAFS mod i Swerges sista fegd,
Tills Hären, i Hans fjät, sin fordna Mandom wisat?

Jag

Jag tolckar sanningen; Jag tyder Folckets röst:
Des klagan är ock min, min Sorg jag ej kan dölja,
Och den, som för mitt Nit, will mig ännu förfölja,
Han ränne fritt en dolk uti mitt öpna bröst.
När man den Störste Kung så gudlöst skymfa wågat,
Hwars Namn, Hwars Dyra Stoft wår wördnad ewigt har;
Man gärna stäcka må en Undersåtes dar,
Hwars Trohets rena eld i alla skiften lågat. —

Beundranswärde Prints, som gränsor föreskref
För Drottars årelust, och för Partiers yra!!
Du! som i tjugu år förmådde Swerge styra,
Fast för Ditt Fosterland Du Sjelf et offer blef;
Njut Efterwerldens pris! och Samtids klander jäfwa!
Ditt Werck ej dör med Dig. Twärtom, Ditt olycksfall,
Som Werldens fasa gör, wår Dygd bemanna skall,
At de förswurnas ok från Rikets skuldror häfwa.

Wet, ärelystna flock, som mißtydt GUSTAFS bud,
Et wåld mot Thronens helgd man onäpst ej bedrifwer:
En dag, snart eller sent, alt Upror hämnadt blifwer,
Så wißt en Ordnings-Gud är alla Werldars Gud.
Så låt oß då en gång wårt sjelfswälds irring finna,
At ej Försynens hämd oß helt utrota må.
Och låt oß, låt oß blott innom oß sjelfwa gå.....
At grunden til wårt split, med klokhet eftersinna!

Wi skiftwis ofta stått på branten af wårt fall;
Men hwem behjertar det? ... När strömoln Lugnet låfwa,
Om Styrman waken är, då tröge Sjömän sofwa,
Et Skepp kan swäfwa tryggt på böljans höjda swall;
Men, under Wädrens il, om spända seglen duka,
Om Styrman ej blir lydd, om löp-tog sitta fast
Och Alt går öfwer bord — skall Hafwet ej i hast
Et redan kantradt skepp, med Folk och Laddning sluka?

O Du, Regent! o, CARL! . . . Hwem kan förundra sig,
Då bofwar sig förent at slita Samhålls-bandet,
Om kraften af Ditt mod för arma Fosterlandet,
Straxt, utur Qwalets djup, ej kunnat höja mig?
Försagd af alt det swek, som sig i Werlden sprider,
Jag med förtwiflan minns den ljumma håglöshet..
Den lätt-tro .. och den köld .. och all den trolöshet..
Som Sweas wälfärd kränkt från aldra-äldsta Tider.

Gå, Fosterjordens Wän! slå wåra Häfder opp!
Dock nej. Wänd ögat bort — och dig i stoftet kasta,
Och med förtroende til Kungars Konung hasta,
Som, under straffets tyngd, ej afskår Folckets hopp!
Se nya farors hot, at ifrigt dem afbedja;
Mißtrösta ej ännu, och Skaparns nåd betänk,
Hwars Allmagt bryta kan hwart utbrotts dolda länk
I mennskjors föresats och Händelsernas kedja:

Hwad synbart Underwerk, at just i dödens famn,
Wår GUSTAF, tretton dygn, ännu feck lifwet åga,
Med all Sin Snille-kraft wårt Wäl at öfwerwåga
Och stadga Thronens magt, til åra för Sit Namn!
O J, Drott-swikare, som för at alt förstöra
Tänkt störta Er .. och Oß . . . förbannen swekets brott!
Ja, må et Kunga-mord, som fruktlöst man begått,
Wår sällhets fiender til Ångrens känslor föra!

Fullborde Himlen det! Må mine Fäders bygd,
I stöd af Spirans rätt, Sjelf-ständigheten yrka!
Och årnå innan kort sin Enighet, sin styrka
Af CARLS Regerings-konst, och Swenskars fordna Dygd!!
Då skall det sälla Lugn i Norden skönjas åter,
Som, innom Fjäll och Skjär, Naturen oß beredt;
Då skall man äntlig se, hwad man så sällan sett:
En Kung, på Thronen trygg — och nögda Undersåter!!!!

Wilhelm von Rosenheim.

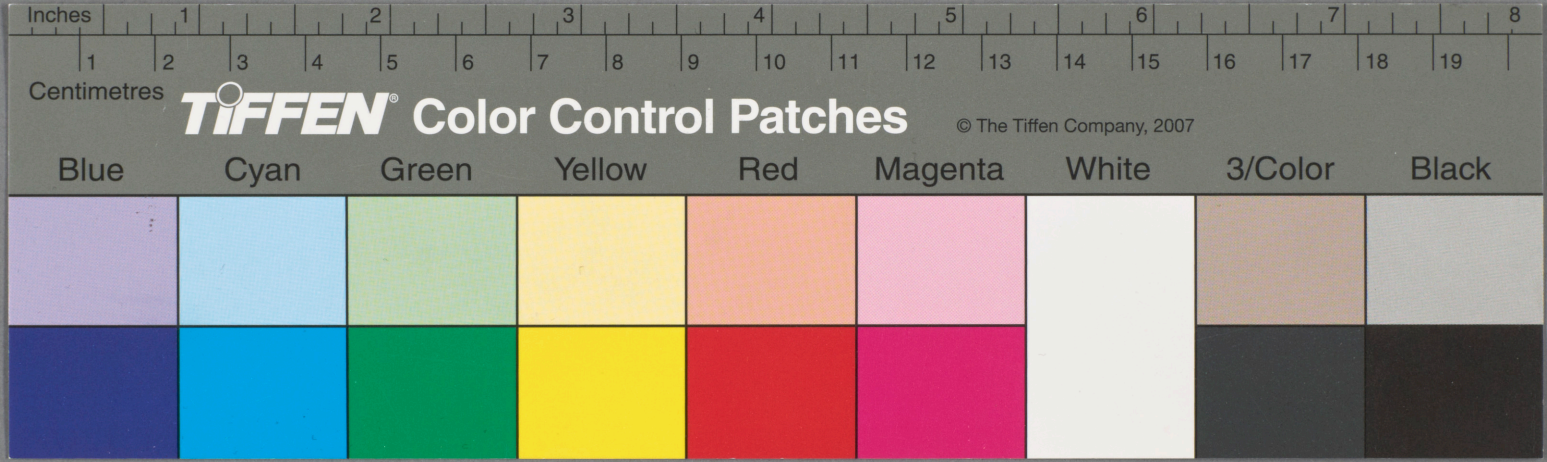
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black